

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»

СИЛАБУС
освітнього компонента

КОМЕРЦІЙНЕ ПРАВО

для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
денної форми здобуття освіти

Освітньо-професійна програма:

Менеджмент

Галузь знань:

07 Управління та адміністрування

Спеціальність:

073 Менеджмент

Розробник: Олена КОВАЛЬЧУК, викладач I категорії

Силабус обговорений та схвалений на засіданні
циклової комісії обліку і оподаткування та
менеджменту

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії
обліку і оподаткування
та менеджменту

підпис

Світлана САМЧИНСЬКА
(прізвище, ініціали)

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Обсяг освітнього компонента (кредити ЄКТС) загальна кількість годин	5 кредитів ECTS / 150 годин
Циклова комісія	Циклова комісія обліку і оподаткування та менеджменту
Мова викладання	Українська
Компетентності загальні/спеціальні	Загальні: ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. . Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. СК1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності. СК3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності. СК6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників. СК11. Здатність застосовувати правила оформлення управлінських (організаційно-розпорядчих) документів.
Очікувані результати навчання	РН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. РН2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності. РН5. Застосовувати сучасний інструментарій менеджменту під час розв'язання професійних завдань. РН9. Пропонувати ефективні методи мотивування персоналу підприємства (підрозділу) для підвищення

	продуктивності праці. РН15. Проявляти ініціативу та підприємливість для розвитку підприємства (підрозділу) та власного бізнесу.
Предмет і завдання освітнього компонента	Предметом вивчення освітнього компонента «Комерційне право» є: комерційні відносини між організаціями щодо виробництва і реалізації продукції, відносини у капітальному будівництві, відносини у закупівлі сільськогосподарської продукції в аграрних товаровиробників, відносини організацій всіх видів транспорту з клієнтами та між собою, відносини у державному страхування, зовнішньоекономічній діяльності, планові та господарсько-процесуальні відносини. Завданням вивчення освітнього компонента «Комерційне право» сформувати навики роботи з нормативними документами; уміння розв’язувати конкретні правові ситуації, що виникають у господарській діяльності, на основі національного законодавства; здатність реалізовувати право у різних сферах діяльності, усвідомлювати відповідальність при здійсненні юридично вагомих дій. Мати навики практичної роботи розуміти
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Тематичний план освітнього компонента	<i>Тема 1. Українське господарське право: історія і сучасність.</i> <i>Тема 2. Господарське право в системі права України</i> <i>Тема 3. Поняття господарського права</i> <i>Тема 4. Господарське законодавство та його особливості.</i> <i>Тема 5. Вдосконалення господарського законодавства.</i> <i>Тема 6. Організація і управління господарською діяльністю.</i> <i>Тема 7. Господарські правовідносини.</i> <i>Тема 8. Господарські правовідносини, господарське право та господарське законодавство.</i> <i>Тема 9. Поняття та зміст підприємницької діяльності.</i> <i>Тема 10. Правове становище підприємств.</i> <i>Тема 11. Загальна характеристика суб'єктів господарських правовідносин.</i> <i>Тема 12. Поняття, види та функції господарських об'єднань. Господарські товариства, їх види та правовий статус.</i>

Тема 13. Особливості правового статусу акціонерного товариства.

Тема 14. Правові засади господарських товариств.

Тема 15. Правове становище товариства з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю.

Тема 16. Правовий статус господарських товариств.

Тема 17. Загальна характеристика господарських договорів, їх структура, порядок укладання та виконання.

Тема 18. Особливості правового регулювання окремих видів господарських договорів.

Тема 19. Господарські організації-органи господарського керівництва.

Тема 20. Правове становище індивідуальних підприємців та інших суб'єктів господарювання.

Тема 21. Правове становище підприємств.

Тема 22. Види та організаційно-правові форми підприємств.

Тема 23. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання.

Тема 24. Особливості правового регулювання комерційної концесії.

Тема 25. Особливості правового режиму окремих категорій майна у сфері господарювання.

Тема 26. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 27. Майнова основа діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 28. Зобов'язальні відносини у сфері господарювання.

Тема 29. Господарські зобов'язання.

Тема 30. Правове регулювання фінансової діяльності.

Тема 31. Господарсько - правова відповідальність.

Тема 32. Правове регулювання економічної конкуренції.

Тема 33. Правові засади обмеження монополізму та захисту від недобросовісної конкуренції.

Тема 34. Банкрутство як правовий механізм регулювання підприємницької діяльності.

Тема 35. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом.

Тема 36. Судові процедури, що застосовуються до боржника в процесі провадження у справі про банкрутство.

Тема 37. Правове регулювання біржової діяльності.

Тема 38. Правове регулювання комерційного

	<i>посередництва (агентських відносин) у сфері господарювання.</i> Тема 39. Правове забезпечення інноваційної діяльності. Тема 40. Правовий режим іноземного інвестування. Тема 41. Державна реєстрація підприємств Тема 42. Бізнес-план, етапи складання, визначення цілей і завдань бізнесу. Лекції – 60 год. Самостійні – 36 год. Практичні – 24 год.
Зміст освітнього компонента	Тема 1. Українське господарське право: історія і сучасність. Вступ до курсу господарське право. Історія встановлення та розвитку правового регулювання господарської сфери суспільного життя. Поняття, ознаки, види господарської діяльності та принципи її здійснення. Види господарської діяльності. Тема 2. Господарське право в системі права України Господарське право як самостійна галузь права. Предмет, методи, принципи та джерела господарського права. Поняття та види суб'єктів господарського права. Поняття, ознаки та види господарської діяльності. Засоби державного регулювання господарської діяльності. Тема 3. Поняття господарського права. Господарське право як галузь права. Господарське право як галузь правової науки. Господарське право як навчальна дисципліна. Тема 4. Господарське законодавство та його особливості. Конституційні засади правопорядку у сфері господарювання. Господарсько-правові норми: поняття, ознаки та види. Поняття, предмет та метод господарського права. Господарське законодавство, його ознаки та особливості. Головні напрямки розвитку господарського законодавства, проблеми удосконалення. Основні нормативні акти, які регулюють господарську діяльність суб'єктів: поняття, зміст та деякі проблеми його впровадження в господарську діяльність. Тема 5. Вдосконалення господарського законодавства. Система господарського законодавства. Тема 6. Організація і управління господарською діяльністю. Поняття та значення організаційно-управлінських. засад у сфері господарювання. Рівні та форми регулювання господарської діяльності Особливості управління господарською діяльністю в державному та комунальному секторах економіки.

Тема 7. Господарські правовідносини.

Поняття, ознаки та види господарських правовідносин
Елементи і підстави виникнення господарських правовідносин. Об'єкти господарських правовідносин.

Тема 8. Господарські правовідносини, господарське право та господарське законодавство.

Поняття, ознаки та види господарських правовідносин.
Відмежування господарських відносин від інших видів правовідносин. Методи правового регулювання господарських відносин.

Тема 9. Поняття та зміст підприємницької діяльності.

Поняття та зміст підприємницької діяльності, умови її здійснення. Порядок державної реєстрації суб'єктів господарювання. Поняття та види суб'єктів господарського права, мета їх діяльності, права і обов'язки, статус та правове положення в господарській і підприємницькій діяльності. Поняття підприємства та його організаційно-правові форми. Порядок створення підприємства, правовий зміст його установчих документів. Спеціальна правосуб'єктність підприємств. Правові підстави і умови припинення діяльності підприємств та порядок їх реорганізації і ліквідації.

Тема 10. Правове становище підприємств.

Поняття підприємства та його основні ознаки. Види та організаційно-правові форми підприємств. Особливості правового становища окремих видів підприємств. Підприємства державної форми власності (державні комерційні та казенні підприємства). Підприємства комунальної форми власності. Підприємства колективної форми власності.

Тема 11. Загальна характеристика суб'єктів господарських правовідносин.

Поняття, ознаки та види суб'єктів господарських правовідносин господарського права.

Тема 12. Поняття, види та функції господарських об'єднань. Господарські товариства, їх види та правовий статус.

Поняття господарських об'єднань, їх правове регулювання. Види господарських об'єднань. Господарські товариства: поняття, види, їх юридичний статус, порядок реєстрації. Поняття та правовий статус акціонерних товариств, порядок їх створення, майнові і немайнові права. Управління Акціонерним товариством, правовий режим акцій та дивідендів. Поняття, порядок створення повного та командитного товариств.

Тема 13. Особливості правового статусу акціонерного

товариства.

Акціонернетовариство: поняття, правовий статус, порядок створення, акціонери.

Тема 14. Правові засади господарських товариств.

Поняття і правові основи діяльності господарських товариств.

Тема 15. Правове становище товариства з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю.

Поняття, умови створення та особливості товариства з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю.

Тема 16. Правовий статус господарських товариств.

Поняття і правові основи діяльності господарських товариств. Особливості правового статусу акціонерного товариств. Правове становище товариств з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю. Особливості правового становища повного товариства. Правове становище командного товариства.

Тема 17. Загальна характеристика господарських договорів, їх структура, порядок укладання та виконання.

Поняття, сутність та функції господарських договорів. Класифікація і система господарських договорів по законодавству України. Структура договору та його істотні умови. Порядок оформлення та укладання договору. Способи забезпечення виконання господарських договорів і їх сутність.

Тема 18. Особливості правового регулювання окремих видів господарських договорів.

Договори на реалізацію майна. Договір купівлі - продажу. Договір поставки. Договір міни (бартеру). Договір оренди.

Тема 19. Господарські організації органи господарського керівництва.

Господарські об'єднання: поняття, види, особливості правового становища.

Тема 20. Правове становище індивідуальних підприємців та інших суб'єктів господарювання.

Індивідуальні підприємці як суб'єкти господарського права. Кредитні спілки у сфері господарювання. Фермерське господарство. Особисте селянське господарство. Благодійні та інші неприбуткові організації (НО). Відокремлений підрозділ господарської організації (ВП).

Тема 21. Правове становище підприємств.

Поняття підприємства та його основні ознаки. Види та

організаційно-правові форми підприємств. Особливості правового становища окремих видів підприємств. Підприємства державної форми власності (державні комерційні та казенні підприємства). Підприємства комунальної форми власності. Підприємства колективної форми власності. Поняття підприємства та його основні ознаки. Види та організаційно-правові форми підприємств. Особливості правового становища окремих видів підприємств. Підприємства державної форми власності (державні комерційні та казенні підприємства). Підприємства комунальної форми власності. Підприємства колективної форми власності.

Тема 22. Види та організаційно-правові форми підприємств.

Поняття, ознаки види та організаційно-правові форми підприємств.

Тема 23. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання.

Майно у сфері господарювання. Поняття та види майна. Джерела формування та склад майна господарської організації/підприємства.

Тема 24. Особливості правового регулювання комерційної концесії.

Система актів законодавства про комерційну концесію.

Тема 25. Особливості правового режиму окремих категорій майна у сфері господарювання.

Загальні тенденції правового регулювання відносин власності у сфері економіки. Особливості правового режиму публічних форм власності

Право державної власності: поняття, зміст, правові форми реалізації. Право комунальної власності на засоби виробництва та правові форми його реалізації. Правові засади приватизації державного та комунального майна. Право приватно - колективної власності. Право колективної власності та форми його реалізації. Право приватної власності на засоби виробництва Використання природних ресурсів у сфері господарювання.

Використання прав інтелектуальної власності у сфері господарювання.

Тема 26. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Значення та правові засади правового регулювання зед в Україні. Органи державного регулювання зед.

Тема 27. Майнова основа діяльності суб'єктів господарювання.

Облік майна та звітність щодо його використання при здійсненні господарської діяльності. Право власності - основне речове право у сфері господарювання: поняття та зміст. Похідні від права власності правові титули майна суб'єктів господарювання.

Тема 28. Зобов'язальні відносини у сфері господарювання.

Поняття господарських зобов'язань та підстави їх виникнення. Види господарських зобов'язань.

Тема 29. Господарські зобов'язання.

Виконання господарських зобов'язань. Забезпечення виконання господарських зобов'язань. Припинення господарських зобов'язань.

Тема 30. Правове регулювання фінансової діяльності.

Поняття та види фінансової діяльності. Страхування. Аудит.

Тема 31. Господарсько - правова відповідальність.

Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. Види господарсько-правової відповідальності. Функції та підстави господарсько-правової відповідальності. Принципи, межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності. Форми господарсько-правової відповідальності

Тема 32. Правове регулювання економічної конкуренції.

Поняття, роль та основні принципи економічної конкуренції. Поняття недобросовісної конкуренції та монополістичних порушень. Правові засади державного регулювання економічної конкуренції. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

Тема 33. Правові засади обмеження монополізму та захисту від недобросовісної конкуренції.

Поняття, роль та основні принципи економічної конкуренції. Поняття і призначення антимонопольного регулювання. Поняття монопольного становища та зловживання ним. Монополістичні правопорушення та засоби боротьби з ними. Відповідальність за

порушення антимонопольного законодавства та порядок її застосування. Система антимонопольних органів та їх компетенція.

Тема 34. Банкрутство як правовий механізм регулювання підприємницької діяльності.

Поняття банкрутства.

Сторони у справі про банкрутство. Стадії провадження

у справі про банкрутство.

Тема 35. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом.

Поняття неплатоспроможності та банкрутства. Сфера дії законодавства про банкрутство. Правовий статус арбітражного керуючого. Функціонування органів управління боржника у період розгляду справи про банкрутство. Ліквідаційна процедура. Наслідки визнання боржника банкрутом. Банкрутство фізичної особи-підприємця.

Тема 36. Судові процедури, що застосовуються до боржника в процесі провадження у справі про банкрутство.

Поняття судових процедур, що застосовуються до боржника в процесі провадження справи про банкрутство. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справі про банкрутство. Санація боржника як судова процедура у справі про банкрутство. Мирова угода як судова процедура у справі про банкрутство. Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство.

Тема 37. Правове регулювання біржової діяльності.

Поняття, ознаки та види бірж. Правове становище товарної біржі.

Порядок створення, функції, права та обов'язки Угоди товарної біржі: поняття, види, порядок укладання. Правила біржової торгівлі.

Особливості правового становища фондової біржі.

Тема 38. Правове регулювання комерційного посередництва (агентських відносин) у сфері господарювання.

Поняття та ознаки комерційного посередництва як різновиду господарської діяльності. Система нормативно-правових актів, що регулюють агентські відносини у сфері господарювання Агентський договір.

Тема 39. Правове забезпечення інноваційної діяльності.

Поняття інновацій та інноваційної діяльності. Заходи щодо стимулювання про інноваційну діяльність.

Тема 40. Правовий режим іноземного інвестування.

Особливості іноземного інвестування в українську економіку.

Тема 41. Державна реєстрація підприємств.

Підготовка документів, процес реєстрації, наслідки

	реєстрації. Тема 42. Бізнес-план, етапи складання, визначення цілей і завдань бізнесу. Ознайомлення з основними розділами бізнес-плану, написання бізнес-плану.
Рекомендована література	Базова Базова література: 1. Актуальні проблеми господарського права: навч. посіб. / за ред. В. С. Щербини. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 528 с. 2. Булгакова І. В. Господарське право України: навч. посіб. / І. В. Булгакова. — [б.в.].. 3. Комерційне право: навч. посіб. / І. В. Новойтенко. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. — 242 с. 4. Комерційне право: підручник / За ред. В. В. Луця, В. А. Васильєвої. — [б.в.].. Додаткова література: 5. Комерційне право: навч. посіб. / За ред. І. Курила, М. Завального, Д. Завального. — Суми: Університетська книга, 2010. 6. Корпоративне право України: підручник / за заг. ред. В. В. Луця. — К.: Юрінком Інтер, 2010. — 608 с. 3. Конституція України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text Інформаційні ресурси: 1. Національна бібліотека України ім. І.І.Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua 2. Офіційний вебпортал парламенту України Законодавство України http://zakon4.rada.gov.ua/laws

Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: лекція, лекція з елементами бесіди, консультація.
Пререквізити (вже засвоєні освітні компоненти, які необхідні для вивчення ОК)	Освітні компоненти: - «Трудове право»; - «Економічна теорія»; - «Основи правознавства».
Постреквізити (освітні компоненти, які можуть вивчатись після засвоєння ОК)	Освітні компоненти: - «Економічний аналіз»; - «Організація виробництва»; - «Підприємництво і бізнес-культура».
Критерії оцінювання	Рівні навчальних досягнень здобувачів ФПО Високий рівень. Оцінка <i>«відмінно»</i> виставляється, якщо здобувач освіти вміє комплексно вирішувати поставлене завдання; повністю розкриває зміст матеріалу з поставленого завдання або проблеми; чітко уявляє зміст і вільно володіє професійною термінологією; грамотно ілюструє відповідь схемами та таблицями; послідовно викладає матеріал з посиланням на нормативні документи; правильно застосовує одержані знання з різних освітніх компонентів для вирішення практичного завдання або проблеми; вільно володіє українською мовою. Достатній рівень. Оцінка <i>«добре»</i> виставляється, якщо здобувач освіти вільно володіє вивченим матеріалом у стандартних ситуаціях; наводить приклади його практичного застосування та аргументи на підтвердження власних думок; уміє пояснювати явища, аналізувати, узагальнювати знання, систематизувати їх, зі сторонньою допомогою (викладача, одногрупників) робить висновки. Середній рівень. Оцінка <i>«задовільно»</i> виставляється, якщо здобувач освіти може зі сторонньою допомогою

	пояснювати явища, виправляти допущені неточності, виявляє елементарні знання основних теоретичних положень освітнього компонента; за допомогою викладача описує явища, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалах підручника, розповіді викладача тощо. Початковий рівень. Оцінка «<i>незадовільно</i>» виставляється, якщо здобувач освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності; планує та виконує частину практичних завдань за допомогою викладача, потребує постійної допомоги
Забезпечення організації викладання ОК	https://kpefk.com.ua/docs/polozhennya/2023_24/Regulations_on_the_educational_process.pdf
Інформація про викладача	https://kpefk.com.ua/pro-nas/vikladachi/kovalchuk-olena-volodimirivna/

Розробник

Олена КОВАЛЬЧУК